

PROCEDURA UDZIELANIA POMOCY

DLA OSÓB USAMODZIELNIANYCH

Podstawa prawna:

- art. 140-153 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. z 2016 r., poz.575)

Etapy procesu usamodzielnienia:

1. Osoba usamodzielniana, co najmniej rok przed osiągnięciem przez nią pełnoletności wskazuje osobę, która podejmuje się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia oraz przedstawia pisemną zgodę tej osoby.

Opiekunem usamodzielnienia może być osoba tworząca rodzinę zastępczą, prowadząca rodzinny dom dziecka, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, pracownik socjalny powiatowego centrum pomocy rodzinie, osoba będąca w placówce opiekuńczo-wychowawczej albo regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej wychowawcą lub psychologiem, lub inna osoba wskazana przez osobę usamodzielnianą i zaakceptowana przez dyrektora powiatowego centrum pomocy rodzinie.

Osoba wskazana przez wychowanka, podejmująca tę funkcję powinna być osobą dającą rękojmię należytej współpracy z wychowankiem oraz z PCPR i zaangażowaną w proces usamodzielnienia.

Wyrażając zgodę na pełnienie funkcji opiekuna usamodzielnienia, osoba ta zapoznaje się i zobowiązuje wypełniać obowiązki opiekuna usamodzielnienia.

Załącznik nr 1: druk - wskazanie opiekuna usamodzielnienia oraz zgoda opiekuna usamodzielnienia.

2. Osoba usamodzielniana, na co najmniej miesiąc przed osiągnięciem pełnoletności, sporządza wspólnie z opiekunem usamodzielnienia indywidualny program usamodzielnienia (IPU), określający w szczególności:

- zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia,
- sposób uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz w podjęciu przez osobę usamodzielnianą zatrudnienia, korzystania z pomocy prawnej i psychologicznej, uzyskanie pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie.

Indywidualny program usamodzielnienia jest opracowywany przez osobę usamodzielnianą wspólnie z opiekunem usamodzielnienia (oraz pracownikiem organizatora pieczy zastępczej lub pracownikiem/wychowawcą placówki opiekuńczo – wychowawczej), co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności, a następnie jest zatwierdzany przez

dyrektora PCPR powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.

Załącznik nr 2: druk- indywidualny program usamodzielnienia (IPU).

3. Zmiany w indywidualnym programie usamodzielnienia może dokonać osoba usamodzielniana wspólnie z opiekunem usamodzielnienia w przypadku zmiany sytuacji życiowej tej osoby. Zmiany programu wymagają zatwierdzenia przez dyrektora PCPR powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.

Zmiany należy zgłosić do osoby współpracującej z wychowankiem (koordynatora pieczy zastępczej, dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej/wychowawcy, pracownika Organizatora Pieczy Zastępczej/PCPR).

Załącznik nr 3: druk- formularz zmiany indywidualnego programu usamodzielnienia.

W przypadku indywidualnych programów usamodzielniania, sporządzanych przez inne jednostki, zatwierdzanych przez dyrektora PCPR w Sochaczewie, wszelkie zmiany w programie usamodzielnienia również sporządzane są w formie pisemnej.

Usamodzielniany wychowanek w celu otrzymania świadczeń przysługujących po rozpoczęciu procesu usamodzielniania zobowiązany jest w trakcie całej realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia przede wszystkim do:

- realizacji postanowień zawartych w Indywidualnym Programie Usamodzielnienia,
- współdziałania z opiekunem usamodzielnienia i pracownikiem organizatora pieczy zastępczej ,
- informowania o każdej istotnej zmianie sytuacji osobistej,
- w przypadku kontynuowania nauki do składania na początku semestru/półrocza zaświadczenia potwierdzającego uczęszczanie do szkoły/uczelni.

4. Pomoc finansowa w ramach programu usamodzielniania

Osoba usamodzielniana zostaje objęta pomocą, mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem poprzez:

- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki;
- pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej;
- pomoc pieniężną na usamodzielnienie;

Pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki przyznaje się na czas nauki, do czasu jej ukończenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25 lat. Wysokość pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki wynosi **526,00 zł** miesięcznie. Pomoc ta przysługuje osobie, która przebywała w rodzinie zastępczej niezawodowej, rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej czy regionalnej placówce opiekuńczo-wychowawczej co najmniej rok, lub rodzinie zastępczej spokrewnionej co najmniej 3 lata, a udziela jej powiatowe

centrum pomocy rodzinie właściwe ze względu na miejsce zamieszkania przed umieszczeniem w pieczy zastępczej.

Pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki przyznaje się, po złożeniu wniosku o przyznanie pomocy w tej formie, zaopiniowanego przez opiekuna usamodzielnienia, gdy wychowanek kontynuuje naukę w szkole, w zakładzie kształcenia nauczycieli, w uczelni, na kursach, u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego jeśli ich ukończenie jest zgodne z IPU. Pomoc ta przyznawana jest na czas trwania roku szkolnego i akademickiego, po przedłożeniu przez usamodzielnianego wychowanka na początku każdego semestru aktualnego zaświadczenia potwierdzającego naukę.

Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej udzielana jest przez powiatowe centrum pomocy rodzinie właściwe ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej zgodnie z założeniami i terminem zawartym w indywidualnym programie usamodzielnienia.

Pomoc na zagospodarowanie może być przyznana w formie rzeczowej (lub finansowej).

Pomoc ta może zostać wykorzystana m.in. na:

- wyposażenie mieszkania w niezbędne urządzenia domowe,
- zakup materiałów niezbędnych do przeprowadzenia remontu,
- zakup pomocy naukowych,
- zakup sprzętu, który może posłużyć do podjęcia zatrudnienia,
- zakup sprzętu rehabilitacyjnego.

Pomoc na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, której dochód miesięczny nie przekracza kwoty 1200,00 zł. Wypłacana jest jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26 r.ż., **w wysokości nie niższej niż 1577,00 zł**. Natomiast w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności **w wysokości nie niższej niż 3154,00 zł**. Wniosek o przyznanie pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej składa się w powiecie właściwym ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej.

Pomoc pieniężna na usamodzielnienie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, której dochód miesięczny nie przekracza kwoty 1200,00 zł. Pomoc pieniężna na usamodzielnienie wypłacana jest po zakończeniu przez osobę usamodzielnianą pobierania pomocy na kontynuowanie nauki. Pomocy tej udziela powiatowe centrum pomocy rodzinie właściwe **ze względu na miejsce pochodzenia osoby usamodzielnianej, zgodnie z ustaleniami i terminem zawartym w indywidualnym programie usamodzielnienia**. Pomoc ta może zostać wypłacona w zależności od ustaleń IPU, jednorazowo lub w ratach, nie później jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26 r.ż.

Wysokość pomocy na usamodzielnienie uzależniona jest od formy i okresu pobytu w pieczy zastępczej.

Wysokość pomocy na usamodzielnienie zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dla osoby usamodzielnianej wynosi:

- w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej **rodzinę zastępczą spokrewnioną** – nie mniej niż **3470,00 zł**., jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat;

- w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-wychowawczą:

- a) **nie mniej niż 6939,00 zł.** – jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat,
- b) **nie mniej niż 3470,00 zł.** – jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,
- c) **nie mniej niż 1735,00 zł.** – jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku.

Załącznik nr 4: druk – wniosek o przyznanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie/na kontynuowanie nauki/na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

5. Po zakończeniu realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia osoba usamodzielniana wraz z opiekunem usamodzielnienia i kierownikiem powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie dokonują **oceny końcowej procesu usamodzielnienia.**

Załącznik nr 5: druk – ocena końcowa procesu usamodzielnienia.

Procedura wraz z załącznikami jest przedstawiana osobie przed wyznaczeniem opiekuna usamodzielniania oraz sporządzaniem indywidualnego programu usamodzielniania, celem zapoznania. Fakt zapoznania się z niniejszą procedurą wychowanek i opiekun potwierdza własnoręcznym podpisem w obecności pracownika PCPR.

Załączniki do procedury - druki:

Załącznik nr 1: wskazanie opiekuna usamodzielnienia oraz zgoda opiekuna usamodzielnienia.

Załącznik nr 2: indywidualny program usamodzielnienia.

Załącznik nr 3: zmiany indywidualnego programu usamodzielnienia.

Załącznik nr 4: wniosek o przyznanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie/na kontynuowanie nauki/na zagospodarowanie.

Załącznik nr 5: ocena końcowa procesu usamodzielnienia.